

گاواژ کردن روشی برتی تغذیه نوزادان نارس و یا بیمار می باشد که لوله پلاستیکی و نرم است که از سوراخ بینی یا دهان وارد مری و سپس معده می شود و انتهای سوند را به سرنگ وصل کرده و مواد غذایی لازم را با نیروی جاذبه زمین به نوزاد می دهیم.

لوله معده بایستی مرتباً تعویض شود و حداکثر مدت زمان برای ماندن یک سوند ۳ روز می باشد.

اما در صورتی که زودتر لوله جابه جا شده باشد؛ از تغذیه نوزاد با آن لوله پرهیز شود و به مراکز درمانی نوزادان برای جاگذاری مجدد لوله مراجعه شود.

«مدت زمان انجام گاواژ»

گاواژ باید طی ۲۰ تا ۲۵ دقیقه انجام گیرد.

«روش اجرا»

۱. دستان خود را بشوئید و دستکش تمیز بپوشید.

۲. وسایل مورد نیاز را آماده کنید (شیر-سرنگ)

۳. از محل صحیح لوله معده اطمینان حاصل کنید (محل صحیح همان عدد یا علامت روز لوله است که زمان ترخیص پرستار به شما آموزش داده است)

۴. شیر را از نظر دما کنترل کنید (شیرگرم یا سرد نباشد دمای متعادل داشته باشد)

۵. قبل از انجام گاواژ با سرنگ کمی محتویات معده را بکشید و مجدداً به آرامی به معده برگردانید. در صورت زیاد بودن محتویاتی که از معده کشیده اید؛ دلیل بر عدم تحمل تغذیه بوده است و باید به پزشک اطلاع دهید.

۶. لوله معده را با دست کمی تا کرده سپس سرنگ حاوی شیر را بر سرلوله قرار دهید و سرنگ را بالا نگه دارید تا با جاذبه شیر وارد معده شود.

۷. در صورتیکه شیر سریع جریان دارد؛ ارتفاع لوله را کمتر کنید و در صورتی که خیلی کند جریان دارد ارتفاع لوله را بالاتر نگه دارید.

۸. پس از آن سرنگ را جدا کرده و سرنگ تمیزی را در حالتی که پیستون سرنگ فقط به انتهای سرنگ در حالت کشیده به آن متصل است به انتهای لوله وصل کنید. این به دلیل این است که محفظه ای در سرنگ برای خروج هوای معده نوزاد وجود داشته باشد.

۹. نوزاد را به مدت ۲۰ الی ۳۰ دقیقه به حالت ۳۰ درجه (نیمه نشسته) نگه دارید و بین شانه های او را ماساژ دهید.

۱۰. میزان شیر جهت گاواژ را پزشک مشخص می نماید.

«زمان شروع تغذیه دهانی»

در صورت تجویز پزشک؛ موقعی که نوزاد شما توانایی مکیدن و بلعین همزمان پیدا کرد تنفس نوزاد تند تند و یا با زجر نبود (دیسترس) و همچنین شکم سفت نبود؛ تغذیه دهانی شروع می شود و شما مادر گرامی می توانید با کمک به نوزاد خود شیر دهید.

بتدریج بایستی خوردن از راه دهان به نوزاد آموزش داده شود و مکیدن در حین گاواژ نیز با انگشت مادر به نوزاد آموزش داده شود. خوردن شیر از راه دادن شیر با شیشه پستانک به نوزاد اجتناب شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
استان گلستان و بوشهر
بیمارستان امام سجاد (ع)

راهنمای آموزش بیماران

گاوژ کردن شیر

واحد آموزش پرستاری

« مراقبت ها »

۱. در صورت ایجاد علائم سفت شدن و یا تورم شکم نوزاد؛ استفراغ مکرر و سیاه شدن سریعاً جهت ویزیت نوزاد به بیمارستان مراجعه نمایید.
۲. لوله بینی هر ۳ روز یکبار در بیمارستان تعویض شود. اما در صورت جا به جا شدن آن در زمان زودتر؛ از تغذیه با آن لوله اجتناب شود و به بیمارستان مراجعه نمایید.
۳. به نشانه روز لوله بینی که برای شما علامت زده شده است توجه کنید و در صورت تغییر نشانه و احتمال خروج لوله به بیمارستان مراجعه نمایید.
۴. نوزاد شما مکرراً باید توسط پزشک معالج ویزیت شود.

« منابع »

۱. بیماریهای نوزادان نلسون
۲. درسنامه جامع پرستاری کودکان

« زمانهای نگه داری شی ر دوشیده شده »

در ظرف در دار:

مدت زمان نگهداری	نحوه نگهداری شیر دوشیده شده
۴-۶ ساعت	بیرون از یخچال (دمای ۲۰ درجه)
۴۸ ساعت	درون یخچال
۳ ماه	فریز یخچال

شیر دوشیده شده را در پلاستیک های مخصوص نگه داری کنید و شیر مربوط به دو روز را در یک پلاستیک نگه داری نکنید.

شیر فریز شده را به صورت غیر مستقیم با قرار دادن پلاستیک حاوی شیر فریز شده در ظرف آب گرم؛ ذوب کنید و تا ۲۴ ساعت می توانید این شیر را دز یخچال نگه داری کنید. پس از این زمان مابقی شیر را دور بریزید.